

Η θρησκευτική και η φροϋδική προσέγγιση των ονείρων (Δημήτρης Τσιολακίδης)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Η μελέτη του κ. Δημήτρη Τσιολακίδη για τη θεολογική εξέταση της φροϋδικής ανάλυσης των ονείρων (προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1LKQnyr>) έφτασε σήμερα στα συμπεράσματά της, όπου παραθέτει τη σύγκριση μεταξύ της θρησκευτικής και της ψυχαναλυτικής-φροϋδικής ανάλυσης των ονείρων.

Πηγή: [wikimedia.commons](https://commons.wikimedia.org/)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Παρακολουθήσαμε την έκθεση δύο διαφορετικών προσεγγίσεων (φροϋδικής και ορθόδοξης) στο θέμα της ερμηνείας των ονείρων, επιχειρώντας παράλληλα να αναπτύξουμε με όσο το δυνατόν πιο σαφή και περιεκτικό τρόπο τις βασικές θέσεις και απόψεις τους. Αναφέρθηκαν θέσεις που αφορούν τόσο στην ερμηνεία και στην αντίληψη για την πηγή προέλευσης των ονείρων, όσο και στην αξία του ονειρικού φαινομένου.

Ομοιότητες και αντιθέσεις. Τα κοινά σημεία που διαπιστώθηκαν σχετίζονται :α) με την αναγνώριση της μεταφυσικής ουσίας της ψυχής και από τις δύο πλευρές καθώς και ο Φρόυντ δεν την αντιλαμβάνεται ως ένα απλά μη ορατό (ασώματο) υλικό, και άλογο ανατομικό κατασκευάσμα. β) Η διερεύνηση του ασυνειδήτου από τον Φρόυντ αν και δεν εντοπίζεται στις προθέσεις του, είναι μια αναφορά στην πνευματικότητα που αποτελεί συστατικό στοιχείο της πατερικής θεολογίας. γ) Και οι δύο, αν και από διαφορετική σκοπιά διαπιστώνουν στο όνειρο την εκδήλωση της σύγκρουσης βουλήσεων, όπως και την εξ αντικειμένου απατηλή εικόνα της ονειρικής σκηνής. δ) Συμφωνούν στο σημείο ότι το όνειρο προκαλείται από εξωτερικούς ή εσωτερικούς φυσικούς ερεθισμούς και στο ότι πηγή του ονείρου είναι η ίδια η ζωή μας, με την έννοια ότι οι έγνοιες του πνεύματός μας που προέρχονται από την εμπειρία του πραγματικού κόσμου, είναι αυτές που

τροφοδοτούν ποσοτικά και διαμορφώνουν ποιοτικά το υλικό που ενυπάρχει στον ψυχικό σάκκο. ε) Με διαφορετική αφετηρία στην ανάπτυξη της προβληματικής τους καταλήγουν αμφότερες οι προσεγγίσεις ότι η εμπειρία του ονείρου μπορεί να καταστεί ως ένα μέσο αυτογνωσίας σε ότι αφορά τα κρύφια της ψυχής μας, όπου μπορούμε να διακρίνουμε έστω και ψιχία που μαρτυρούν την ψυχοπνευματική μας κατάσταση. ζ) Ένα ακόμα κοινό στοιχείο είναι ότι τα όνειρα μας αποκαλύπτουν τη δύναμη των παθών έναντι της ανθρώπινης λογικής, καθώς αποδέχονται και οι δύο προσεγγίσεις τη συναισθηματική δύναμη στο όνειρο. Τέλος κοινό χαρακτηριστικό μεταξύ της ορθόδοξης διδασκαλίας και του φροϋδικού στοχασμού στο θέμα της ερμηνείας των ονείρων, αποτελεί το γεγονός ότι δε διαθέτουν μετρήσιμα στοιχεία που θα ικανοποιούσαν την απαίτηση για απτές αποδείξεις.

Η κυρίαρχη αντίθεση εντοπίζεται στις προϋποθέσεις της ερμηνευτικής διαδικασίας των δύο πλευρών. Η προσέγγιση του Φρόυντ είναι ανθρωποκεντρική. Εκτιμά το όνειρο σαν ένα καθαρά ψυχικό φαινόμενο, που παράγεται μέσα από πολύπλοκες λειτουργίες που συντελούνται μεταξύ των ψυχικών δυνάμεων. Απορρίπτει οποιαδήποτε εξωτερική πηγή προέλευσης του ονείρου που θα μπορούσε να ανήκει στον υπερβατικό κόσμο. Στην πραγμάτευσή του ακολουθεί την επιστημονική μέθοδο καταγράφοντας και αναλύοντας τα δεδομένα που συγκεντρώνει, για να φθάσει στο συμπέρασμα ότι η ανάλυση των ονείρων μπορεί να οδηγήσει στα αρχικά αίτια που προκαλούν τις ψυχικές ασθένειες, και έτσι να συνδράμει στη θεραπεία τους.